

TURISMO RURAL

Enseñar as nosas cousas

↓ Jesús González Gayol

Dende qu'empezaron a vir vernos y a tar con nosoutros os primeiros turistas ou braniantes –qu'é como yes chamábamos antias–, hasta agora que xa nos familiarizamos con elos, pasóu muito tempo y tamén pasaron muitas cousas.

Primeiro dicían que vían porque tíamos búas prayas, porque el noso entorno taba abondo ben cuidado y porque yes dábamos ben de comer. Despóis fixémosyes pisos, hoteles, casas..., alquilámosyes habitacións, poñémosyes bares, restauráis, campings..., y fomos conseguindo que, a pesar de que chove y de que nun temos bon tempo pra ir todos os días á praya, nos sigan vindo a ver todos os anos y cada vez máis.

Pro esto que tamén é lo que pasóu nel resto d'España tuvo un novo aliciente coa promoción del *turismo rural*, que, anque al principio parecú que nun iba a resultar, foise consolidando nestos últimos anos.

Neste proceso tuvo úa gran importancia el labor que fixeron dende el *Programa Ozcos-Eo*, pois dende a Administración acometéuse un gran proyecto de desarrollo rural que resultóu modélico y exemplar y que ben deitaamos que se fixese aquí.

Ante a situación que tíamos na zona antías d'este Programa faguía falta feir un bon proyecto que, ademáis de miyorar as infraestructuras (carreteras, luz, concentración parcelaria, etc.), axudase a feir medrar os propios recursos y lograrse que, en xeneral, volvésemos a ter confianza nel potencial da nosa comarca. Por eso el mérito del Programa Ozcos-Eo nun é sólo pola inversión que se conseguíu meter nos nosos conceyos senón porque s'atendéu á diversificación, axudándoyes ás pequenas industrias y empresas anovadoras a formarse y a instalarse ou, mesmamente, a miyorar nel que xa taban feindo. Ademáis, tamén se cuidóu muito que se respetase el entorno y el patrimonio arquitectónico que temos y esto é precisamente lo que tanto valoran agora os turistas que nos vein visitar.

En todo esto tuvo muito que ver tanto a filosofía del propio Programa y das iniciativas posteriores dos *Leader I* y *Leader II*, como a del equipo técnico que levóu a cabo el proyecto. Entre estas personas foi importantísimo el labor del primeiro xerente, Pedro Rocha, que s'empeñóu en que cada cousa que se fixese fose feita despóis de ser ben estudiada y matizada. Nun aforróu ningún tipo d'esfuerzo en asesorar y arroupar a todos os interesados en feir cousas que

podían ser anovadoras, demostrativas y rentables.

Neste tema tamén foi ben importante el papel del arquitecto Félix Gordillo que, como asesor del Programa, tentóu de que sempre se respetase el noso patrimonio y que, al amañar os edificios, se tuvese mui en conta el xeito y os materiais que tradicionalmente s'usaron por estas terras, de manera que nun se rompese a harmonía que los integra nel paisaxe. Así mesmo, foi básico el apoyo que tuvo dos alcaldes y das corporacións dos conceyos da zona.

Agora este labor ten continuidá con Ana Suárez, que foi parte del equipo del Programa dende el empezo y que sigue convencida de qu'este recurso pode einda medrar máis pro que ten qu'anovarse y hasta en algús casos miyorar na calidá.

A este tipo de turista que vén pra tar entre nosoutros y que tanto ye gusta a nosa natureza y as nosas cousas, temos qu'ofrecerye lo que se merece, lo que ye fai disfrutar y lo qu'espera de nosoutros.

Según Ana Suárez "*nun hai miga qu'inventar, senón*

que temos qu'aprovetar miyor lo que temos y especializarnos máis, pois temos naturaleza, patrimonio, bon trato, cultura, tradicións... que son apreciadas polos que nos visitan, pro temos que ser profesionales y feir as cousas como se tein que feir, según as esixencias actuales y con muita calidá".

Ante a importancia que xa ten a oferta pra este turismo na comarca (apartamentos, casas d'aldea, hoteles, albergues, etc.), y tendo en conta qu'hai outras trescentas comarcas novas que tamén ofrecen este tipo de producto y que tanto na nosa zona como nel resto se sigue invertindo pra oumentar esta oferta, pinta que lo máis lóxico sería tentar de conseguir por todos os medios qu'a nosa fose *diferente* por orixinal, por respeto col entorno, por bon trato, por relación calidá-precio... pra lo qu'habrá que feir un *Plan de Calidá Turística* y despóis aplicar un control rigoroso, miyorar os equipamentos, ofrecer muitas actividades pra mandar el tempo... Al cabo, compartir con elos a nosa manera de ser y as nosas cousas, que son ben interesantes. Y tamén aplicar aquel refrán veyo –que tan actual pinta sempre– que dice qu'as personas tíamos que tratalas como nos gustaría que nos tratasen a nosoutros.

